

LÄNSSTYRELSEN
ÄLVSBORGS LÄN

BESLUT
1989-05-22

2311-473-89
07-201

Miljövårdsenheten
Thorbjörn Schafferer
Tel 0521/70195

Enl. sändlista

Kopia till
Akten
Sändlista

BILDANDE AV GÅLSJÖNS NATURRESERVAT

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Benämning:	Gålsjöns naturreservat
Kommun:	Färgelanda
Socken:	Högsäter
Läge:	9 km NO om Färgelanda
Kartblad:	Ekonomisk karta 9B Oh, Buxåsen och 9B 1h, Hästestruten
Gränser:	Innerkanten av den på bifogade karta (bilaga 2) angivna gränslinjen
Fastigheter och ägare:	Se förteckning i bilaga 3
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen (tills vidare)
Areal:	ca 47 hektar

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Kroppefjäll är en högplatå utsträckt i nord-sydlig riktning. Trots platåkaraktären finns stora höjdskillnader bildade av djupt nedskurna sprickdalar. Berggrunden byggs till största delen upp av gotiska gnejser och graniter samt av Kappebo- och Dalformationernas bergarter. Den omväxlande berggrunden återspeglas i vegetationen med den rikaste växtligheten koncentrerad till de nämnda formationerna.

Längs Ragnerudssjön-Gålsjöns östsida sluttar terrängen brant ned mot sjöarna. Från krönet, 80 meter över vattenytan, är utsikten mot väster imponerande. Mer eller mindre skarpa bäckdalar tvärrar branten på flera platser.

Berggrunden längs Ragnerudssjön-Gålsjön-Gullungen byggs till stor del upp av Dalformationens bergarter, som bidrar till att skapa betingelser för en mycket rik flora. En av fjällets största lövkoncentrationer finns här med bl a ett flertal arter ädla lövträd såsom ek, ask, lind och alm. De tvärande bäckdalarna karakteriseras av ängsgranskog. örtrikedomen är ofta påfallande med inslag av sällsynta arter såsom vippärt, vårärt, tandrot,

sårläka och myskmadra. Ställvis dominerar de ovanliga gräsen back- och lundskäfting, hässlebrodd och fr. a. skogssvingel.

Skogen i branterna är relativt opåverkad och hyser flera urskogsgynnade och hotade arter av t ex mossor och lavar. Topografin och skogskontinuiteten torde vara bidragande faktorer till att man även finner flera arter med oceanisk prägel, t ex lunglavar och blylav.

ÄRENDETS BEREDNING

Kroppefjäll har redovisats som riksintresse för naturvården. De från naturvårdssynpunkt mest värdefulla delarna av fjället har avgränsats och beskrivits i länets naturvårdsplan. Omfattande naturinventeringar av fjället har därvid utgjort underlag.

En markanvändningsplan, där de för naturvården 15 mest angelägna delarna av fjället anges, har tagits fram av Kroppefjällskommitten år 1976 i enlighet med kommunernas riksplaneprogram. Terrängen öster om Ragnerudssjön-Gålsjön utgör ett av de områden som enligt planen bör säkerställas som naturreservat.

För detaljinventering av Ragnerudsområdet erhöll länsstyrelsen år 1981 medel från naturvårdsverket. I samråd med naturvårdsverket m fl utarbetades under 1985 ett förslag till reservatsförordnande. Efter hörande av bl a berörda markägare uppdrog länsstyrelsen 1986 åt lantmäteriet att utföra markvärdering i området.

De inledande kontakterna med markägarna ledde till att ca halva reservatsarealen kunde förvärfvas av naturvårdsverket.

Yttranden har lämnats av lantbruksnämnden, skogsvårdsstyrelsen, televerket, vägverket och naturvårdsverket, som inte haft något att erinra mot reservatsbildningen. Synpunkter har även lämnats av Älvsborgs läns norra jaktvårdsförening och av några markägare.

OMRÅDETS BETYDELSE OCH BEHOV AV SKYDD

Kroppefjäll har stora geologiska, botaniska och zoologiska värden. Fjällets storlek och relativa orördhet gör det till ett av de värdefullaste skogsområdena i Västsverige med inslag av rika ängsgranskogar och lövskogar. Floran hyser flera för Västsverige ovanliga arter.

Området längs Ragnerudssjön-Gålsjöns östsida tillhör de mest orörda och botaniskt rika delarna av fjället. Särskilt väl företrädde är här ängs- och rasmarskrogarnas miljöer. Man finner här även hotade organismer som gynnas av lång skogskontinuitet.

En förutsättning för att områdets biologiska naturvärden skall kunna bibehållas är att skogsbruk med t ex kalavverkning, plantering och drivning med tunga maskiner helt undviks. Slutavverkning har dock under de senaste åren aktualiserats i flera delar av området.

Behovet av att bevara området opåverkat medför att skydd som naturreservat är lämpligt.

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Det beskrivna området som avgränsas med innerkanten av en heldragen linje på bifogad karta (bilaga 2) bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Gålsjöns naturreservat.

Ändamålet med naturreservatet skall vara att bevara skogs- och rasmarksmiljöerna i området opåverkade och att därmed säkerställa betingelserna för områdets rika flora och fauna.

FÖRESKRIFTER FÖR NATURRESERVATET

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen och 9-10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484) att följande föreskrifter samt bestämmelser om naturvårdsförvaltningen skall gälla.

A. Föreskrifter med stöd av 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom naturreservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. uppföra helt ny byggnad;
2. anlägga väg, parkeringsplats eller bro;
3. uppföra mast, antenn eller liknande anordning;
4. anlägga luft- eller markledning;
5. anordna upplag;
6. anlägga brygga eller anordna uppläggningsplats för farkost;
7. bedriva täkt i någon form;
8. spränga, schakta, muddra, utfylla eller tippa;
9. slutavverka, gallra eller röja;
10. ta bort dött träd eller vindfälle;
11. gödsla;
12. tillföra kemiskt bekämpningsmedel;
13. dika eller dikesrensa;
14. jaga annat än älg och rådjur.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

15. framföra motordrivet fordon.

Utan hinder av punkt 15 får uttransport av inom reservatet i samband med jakt fälld älg uttransporteras om det kan ske utan att markskador uppkommer.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet, nämligen

1. gränsmärkning av och upplysning om naturreservatet;
2. underhåll och markering av befintliga stigar i naturreservatet.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom naturreservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon;
2. rida;
3. medföra okopplad hund;
4. göra upp eld;
5. anordna motortävling, skyttetävling eller orienteringstävling;
6. plocka eller gräva upp växter.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av naturreservatet mm

1. Länsstyrelsen skall tills vidare, i avvaktan på att pågående översyn av naturvårdsförvaltningen i länet slutförs, vara naturvårdsförvaltare.

Skötselplan

1. Området skall bevaras i orört och ostört tillstånd. Med undantag för de under punkt 2-5 angivna skall särskilda skötselåtgärder ej vidtas.
2. Naturreservatet skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och naturvårdsverkets anvisningar.
3. Vid stiganslutningar m fl lämpliga platser skall enkla informationstavlor uppsättas. Dessa skall upplysa om reservatets naturvärden och gällande bestämmelser.
4. Enkel utmärkning av stig genom området skall vid behov utföras.
5. Skogsvårdsåtgärder m m som aktualiseras efter t ex skogsbrand eller insektsangrepp erfordrar dispens enligt 12 § naturvårdslagen. Vid dispensprövningen skall särskilt beaktas sådana råd och anvisningar om skogsskydd i naturskyddade områden som meddelats av naturvårdsverket och skogsstyrelsen.

Länsstyrelsen skall tillse att åtgärder enligt punkterna 2 och 4 ovan vidtas samt ombesörja tillsyn av naturreservatet i lämplig utsträckning. Länsstyrelsen skall även utföra en fortlöpande dokumentation av naturförhållandena i reservatet och därvid särskilt bevaka eventuella förändringar av naturvärdena. Staten bestrider kostnaderna för ovanstående åtgärder.

Hur man överklagar, se bilaga (formulär 2).

Beslut i ärendet har fattats av länsstyrelsens styrelse. I styrelsens beslut har deltagit landshövdingen samt ledamöterna Arne Bengtsson, Mauritz Björnberg, Ulla Carlsson, Gunnar Engqvist, Gunnar Högborn, Eskil Jinnegård, Sten Lundin, Maj-Britt Magnusson, Elisabeth Nygren, Per-Åke Olsson, Jan Ohman, suppleanterna Inga-Lill Johansson och Lars Sundin. I den slutliga handläggningen har deltagit länsrådet Åkerlund samt byrådirektören Schafferer, föredragande, miljövårdsdirektören Rahmn, miljövårdsenheten, länsassessorn Josefson, juridiska enheten, länsarkitekten Wockatz, planenheten, länslantmätaren Wiksten, lantmäterienheten, och länsantikvarien Åkerström.

Göte Fridh

Thorbjörn Schafferer

Bilagor:

1. Oversiktskarta
2. Beslutskarta
3. Fastighetsförteckning
4. Hur man överklagar
5. Sändlista